

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»

Іван ДЕМИДОВ
2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Професійна підготовка магістрів з музичної терапії в університетах США»
здобувачки наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 011 *Освітні, педагогічні науки*
галузь знань 01 *Освіта/Педагогіка*

Шаньїнь Лі

наукового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

1. Актуальність теми дисертації. XXI століття характеризується не тільки значними досягненнями у розвитку науки, але й зростаючими проблемами, що стосуються здоров'я населення, як психічного, так і фізичного. Така ситуація спонукає до розробки та впровадження нових методів лікування та реабілітації, які можуть бути ефективними для різних верств населення. Музична терапія є одним із тих методів, які передбачають використання музичних інтервенцій з терапевтичною метою. Застосування музики допомагає пацієнтам покращувати емоційний стан, підвищувати рівень соціальної адаптації, підтримувати когнітивні та фізичні функції. Музична терапія включає різні техніки, такі як музичні імпровізації, слухання музики, написання пісень, аналіз текстів пісень, спів та рух під музику. У лікувальному контексті вона може доповнювати як психотерапію, так і фізіотерапію, будучи ефективним інструментом у роботі з різними групами пацієнтів, від дітей до осіб похилого віку.

В умовах підвищеного рівня стресу, тривожності, а також на тлі пандемії COVID-19, військових конфліктів, виникає потреба в застосуванні як традиційних, так і альтернативних методів терапії. Слід зауважити, що попит на кваліфікованих спеціалістів у галузі музичної терапії спостерігається у різних країнах світу, зокрема й в Україні. Проте, такий попит не задовольняється у повній мірі через недостатній рівень або відсутність професійної підготовки музичних терапевтів.

Музична терапія – це напрямок, що використовує клінічно підтверджені музичні методи для досягнення специфічних терапевтичних результатів, що підтверджується досвідом США. У цій країні функціонує трирівнева система підготовки музичних терапевтів (бакалавр, магістр, доктор філософії). В її основу покладено теоретичні напрацювання дослідників, а також інтеграція теоретичної підготовки з практикою та стажуванням, що має конструктивний вплив на підготовку майбутніх музичних терапевтів.

Виконання дослідження, укладання його джерельної бази та її комплексний аналіз свідчать, що музична терапія, підготовка фахівців з музичної терапії інтенсивно обговорюються науковцями по всьому світу. Зокрема досліджуються такі їх аспекти: особливості започаткування та розвитку професії музичного терапевта; створення та діяльність музикотерапевтичних організацій та їхня роль у розвитку системи професійної підготовки музичних терапевтів; інтернаціоналізація професійної підготовки фахівців з музичної терапії; розвиток музичної терапії та професійної підготовки музичних терапевтів у контексті компаративних педагогічних студій; сутність музичної терапії; проблеми

професійної підготовки музичних терапевтів; структура та зміст професійної підготовки музичних терапевтів; методичні засади професійної підготовки майбутніх музичних терапевтів; специфіка практичної підготовки музичних терапевтів; теорії, концепції, ідеї, покладені в основу професійної підготовки музичних терапевтів: біхевіоризм, когнітивний конструктивізм, соціальний конструктивізм, коннективізм; методологічні підходи до професійної підготовки музичних терапевтів, зокрема компетентнісний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, культурологічний підхід, міждисциплінарний, інтегративний.

Зважаючи на актуальність і затребуваність музичної терапії та фахівців за цією спеціальністю, на основі всебічного аналізу наукової літератури ми визначили суперечності, які потребують розв'язання: між потребою суспільства у фахівцях з музичної терапії, готових надавати висококваліфіковані послуги різним верствам населення, та відсутністю практики підготовки музичних терапевтів у багатьох країнах, у тому числі й в Україні; між сучасними тенденціями розвитку вищої музикотерапевтичної освіти та потребами в розробці відповідного законодавчого, змістового, методологічного та методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх музичних терапевтів; між потребою в комплексному аналізі конструктивних ідей американського досвіду та недостатнім рівнем його аналізу й узагальнення в педагогічній компаративістиці.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконане в межах науково-дослідної роботи кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» «Теоретико-методичні засади особистісного і професійного розвитку сучасного фахівця в умовах інтеграції у міжнародний освітній простір» (№ держреєстрації 0121U113179).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. У роботі виконано аналіз та обґрунтовано теоретико-методологічні основи професійної підготовки фахівців з музичної терапії. Проаналізовано зміст професійної підготовки магістрів музичної терапії крізь призму вимог американського суспільства. Схарактеризовано організаційні форми та методи навчання, а також вивчено специфіку практичної складової професійної підготовки магістрів з музичної терапії. На основі порівняння практики двох країн, визначено та обґрунтовано напрями впровадження конструктивних ідей американського досвіду у систему вищої освіти України.

У працях, опублікованих у співавторстві, здобувачці належать: Лі, & Мукан (2024) – виокремлення та обґрунтування теоретичних основ професійної підготовки магістрів з музичної терапії в університетах США; Mukan, & Li, (2024) – аналіз сучасного стану розвитку музичної терапії як освітнього феномену в Україні.

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані дисертантом самостійно.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними та обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені за результатами апробації на 3 міжнародних та 1 всеукраїнській науково-практичних конференціях, а також впроваджені у роботу 4-ох закладів вищої освіти.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що *вперше* виконано комплексний аналіз професійної підготовки магістрів з музичної терапії в університетах США. Проаналізовано та обґрунтовано теоретико-методологічні основи професійної підготовки фахівців з музичної терапії (біхевіоризм, когнітивний конструктивізм, соціальний конструктивізм, коннективізм; методологічні підходи: компетентнісний, діяльний, особистісно-орієнтований, культурологічний, міждисциплінарний, інтегративний); проаналізовано зміст професійної підготовки магістрів з музичної терапії, що є практико-орієнтованим і спрямованим на розвиток умінь: здійснювати діагностику клієнтів; інтегрувати знання про культурне розмаїття клієнтів; спільно розробляти ефективний і чіткий план підтримки через діагностику потреб клієнтів, вибір заходів; використовувати знання та ресурси для організації терапевтичної допомоги; спілкуватися;

вести клінічну документацію тощо; схарактеризовано організаційні форми (інтерактивні лекції, семінари, навчальні конференції, наукові тренінги, тренінги тощо) та методи навчання (зворотний мозковий штурм, концептуальне відображення, спільне навчання, сервісне навчання, проблемне навчання, розподілене навчання, проектне навчання тощо), а також вивчено специфіку практичної складової професійної підготовки магістрів з музичної терапії; на основі порівняння досвіду двох країн визначено та обґрунтовано напрямки впровадження конструктивних ідей американського досвіду у систему вищої освіти України на стратегічному, організаційному, методичному, дослідницькому рівнях.

Уточнено зміст понять «Музична терапія», «музичний терапевт», «освітня програма з музичної терапії».

Удосконалено та розширено розуміння понять у сфері вищої музикотерапевтичної освіти, магістерської підготовки, а також особливості організації теоретичної та практичної підготовки магістрів з музикотерапії.

Подальшого розвитку набули положення про організацію підготовки магістрів з музичної терапії відповідно до сучасних теорій та обґрунтованих методологічних підходів.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За результатами **виконаного дослідження опубліковано** у 8 наукових праць, з яких 6 одноосібні: 4 статті у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 4 тези доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Li, Sh. (2023a). The competency-based approach as a methodological basis of the professional training of Music therapists. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 10(134), 347-354.
2. Лі, Ш., & Мукан, Н. (2024). Теоретичні основи професійної підготовки магістрів з музичної терапії у США. *Порівняльна професійна педагогіка*, 14(1), 41-48.
3. Li, Sh. (2024c). Professional activity and professional requirements for music therapists in American society. *Академічні візії*, 33. Retrieved from: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1251>
4. Mukan, N., & Li, Sh. (2024d). The present state of Music Therapy as an educational phenomenon development in Ukraine. *Академічні візії*, 34. Retrieved from: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1491/1369>

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Li, Sh. (2023b). The specificity of pedagogical research organization. *Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Національний університет «Львівська політехніка»)* (м. Львів, 21.09.2023); за ред. Т. М. Горохівської, Ю. М. Козловського, О. М. Ієвлева, М. Ф. Криштановича, О. Якимець; за заг. ред. О. М. Ієвлева. (с. 196-200). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».
2. Li, Sh. (2024a). The use of activity-based approach in music therapists' professional training. *Актуальні проблеми професійної педагогіки та освіти: досвід, новації, перспективи: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції* (м. Львів, 25.04.2024). (с. 58-59). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».
3. Li, Sh. (2024b). The activity-based approach as methodological approach in Music therapists' training. *Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти: матеріали VIII всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. (м. Тернопіль, 25-26.04.2024). (с. 116-118). Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка.
4. Li, Sh. (2024d). The skills of music therapist. *Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність: матеріали III Міжнародної науково-практичної*

конференції (Національний університет «Львівська політехніка»). (м. Львів, 27.09.2024); за ред. Т. М. Горохівської, Ю. М. Козловського, О. М. Ієвлева, М. Ф. Криштановича, Н. М. Муқан, Л. В. Дольнікова, О. Якимець; за заг. ред. О. М. Ієвлева. (с. 53-55). Львів: Національний університет «Львівська політехніка».

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Основні положення та результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: II Міжнародній науково-практичній конференції «Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність» (Львів, 2023); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми професійної педагогіки та освіти: досвід, новації, перспективи» (Львів, 2024); VIII Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти (Тернопіль, 2024); III Міжнародній науково-практичній конференції «Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність» (Львів, 2024).

Основні положення і результати дисертаційного дослідження обговорювалися й отримали схвальну оцінку на засіданнях та наукових семінарах кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» (2022-2024).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Опрацювання наукової літератури, аналіз та обґрунтування теоретико-методологічних основ професійної підготовки фахівців з музичної терапії, результати аналізу змісту професійної підготовки магістрів з музичної терапії крізь призму вимог американського суспільства, характеристика організаційних форм та методів навчання, а також презентована специфіка практичної складової професійної підготовки магістрів з музичної терапії можуть бути використані для удосконалення практики сучасних університетів, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 17 «Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями)» галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення. Порівняння досвіду двох країн уможливило визначення та обґрунтування напрямів впровадження конструктивних ідей американського досвіду у систему вищої освіти України, що має вагоме значення як для теорії, так і практики системи вищої освіти.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Матеріали, висвітлені на сторінках дисертації, наукові положення та висновки використовуються закладами вищої освіти, зокрема під час викладання таких курсів: «Порівняльна педагогіка», «Актуальні проблеми теорії та історії педагогіки», «Теоретико-концептуальні основи професійної освіти», «Спецсемінар: Актуальні проблеми сучасної педагогічної освіти», «Психологія», «Психологічне консультування з основами психотерапії». Окреслені напрями використання конструктивних ідей американського досвіду щодо підготовки магістрів з музичної терапії можуть бути використані для подальших наукових досліджень, під час розробки освітніх програм, державного стандарту вищої освіти тощо.

Результати дослідження впроваджено у роботу Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського (довідка № 06/22 від 25.06.2024 р.), Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (довідка № 812-16.03 від 26.06.2024 р.), Мукачівського державного університету (довідка № 1457 від 26.06.2024 р.), Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-1420 від 22.08.2024 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (312 найменувань), 10 додатків. Загальний обсяг дисертації становить 265 сторінок, з них 177 сторінок основного тексту.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11.3 урахуванням зазначеного, на науковому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:

11.1. Дисертація Лі Шаньїнь «Професійна підготовка магістрів з музичної терапії в університетах США» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо виконання комплексного аналізу професійної підготовки магістрів з музичної терапії в університетах США, визначення й обґрунтування напрямів впровадження конструктивних ідей американського досвіду у систему вищої освіти України, що має важливе значення для галузі знань 01 *Освіта/Педагогіка*.

11.2. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 8 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 4 статті у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 4 тези доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Лі Шаньїнь, дисертація «Професійна підготовка магістрів з музичної терапії в університетах США» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	двадцять
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуюча на науковому семінарі,
Завідувач кафедри
педагогіки та інноваційної освіти,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

Кафедральні рецензенти:
доцент кафедри іноземних мов
гуманітарно-соціального спрямування,
к.пед.н., доцент

Христина МАРЦІХІВ

доцент кафедри педагогіки
та інноваційної освіти,
к.пед.н., доцент

Оксана СТОРОНСЬКА

Завідувач кафедри педагогіки
та інноваційної освіти,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

«29» листопада 2024 р.